

A KÖZÉPKORI VALKÓ TEMPLOMÁNAK RÉGÉSZETI FELTÁRÁSA

MÓGÁNÉ ARADI CSILLA–RÓZSÁS MÁRTON

1992. augusztus 10–27 között Barcs–Vukovári mező lelőhelyen egy középkori templom hitelesítő ásását végeztük el. Az ásítás célja az addig csak feltételezett templom alaprajzának és építési periódusának tisztázása volt.

A lelőhely

A Barcsról Drávaszentés irányába vezető közút mentén, a várostól ÉNy-ra mintegy 1,5 km-re, a Dráva egykori árterének szélén elterülő lelőhely romterületéről már a múlt századbeli források is megemlékeznek. A Pesty Frigyes-féle országos helynévgyűjtés idején (1864) az itt álló templomnak még látható nyomai voltak, erre utal a barcsi előljáróság közlése is: „Wukovári-mező: ...a templom maradványából még ma is lehet találni téglákat.”¹ A helyi németiség a 20. század elején is csak „Altkirche” néven emlegette ezt a helyet.

Érdekes áttekinteni, hogy a határtérképek milyen névváltozatokat tüntetnek fel: 1794. Vukovári mező, 1817. Vukovári mező, 1852. Volkovári mező, 1854. Pusztá templom, 1866. Vukovári mező, 1870. Pusztá templom, 1900. Vukovári mező.

A mező a nevét onnan kapta, hogy az 1730-as években Barcsra telepített horvátok számára – akik Vukovárról és Kalinovácról érkeztek – itt mértek ki szántóföldeket. A névváltozatokból kitűnik, hogy az eredeti név a 19. sz. közepe táján eltorzult, és csak a századforduló környékén támadt fel újra eredeti formájában.

A fentebb említett közút építése során, 1928–29-ben a nyomvonal érintette a lelőhely törmelékkel borított dombját, így azt átvágták. Az előkerült falmaradványokat a helyi közvélemény az egykori barcsi várral azonosította, s ez az alapjaiban téves vélekedés egészen napjainkig tartotta magát, 1986-ban azonban egy újabb átvágás (vízvezeték) során egyértelműen templomra és temetőre utaló leletek kerültek elő.²

A település és a templom középkori történetére vonatkozó adatok

A templom környékén felszíni leletekkel is jól követhető és datálható település terül el, mely korábbi,

mint az első írásos említés. A szórvány leletanyag, valamint az ásítás során előkerült III. Béla érem alapján feltételezhető, hogy létrejött a 12–13. sz.-ra tehető.³

Feltűnő, hogy még azok a 13. sz.-i források sem szólnak Valkóról, amelyek a közvetlen környékén fekvő, határos birtokokat kivétel nélkül említik. Ennek oka talán abban rejlik, hogy a többi településsel ellentétben, nem tartozott a Tibold nemzetség birtokai közé.

A templom első írásos nyomát az 1332–7 évi pápai tizedjegyzékben találjuk. 1334-ben a segösi főesperesség plébániájaként VOLKO alakban említik; ekkor papja András, 3 nagy dénár tizedet fizetett.⁴ 1360 február 13-án a pannonhalmi konvent kiküldöttje jelenti I. Lajos királynak, hogy Walkó falu piacáról jöttek a királyné Vylaki официálisának famulusa és Visuntai villicusa elfogta és kifosztotta Péter fia Pált.⁵ Ehhez képest meglehetősen későn, csak 1397-ben fordul elő először a település neve „poss. Walko” formában.⁶ 1460-ban Marczali István a birtokosa, majd 1467-ben két oklevélben is szerepel (az egyik oppidum Walkóként említi)⁷ és a keményfalvi Török család kezében található. Utolsó ismert említése 1495-ből való, ekkor adományozta II. Ulászló Báthory Györgynek és Andrásnak többek között: „...Aranyas, Bewlchew, Barch, Walko...” falvakat.⁸ Ezután már sem a kamarai összeírásokban, sem a török defterekben nem találjuk nyomát.

A lelőhely Valkó faluval történő azonosítása többféle módon kísérelhető meg. A pápai tizedjegyzékből kiindulva, kizárásos alapon vegyük sorra a Barcs közvetlen környékén említett egyházakat. A segösi főesperességhez tartozott a környéken Babolcha (Babócsa), Tukana, vagy Chuchana (Erdősokonya) és Volko.

A somogyi főesperességnél Arania (Aranyos), Stephandi (Istvándi) és Zolak (Szulok) egyházát említik. A későbbi források szerint egyházas hely volt még ebben a körben Darány is. Látható, hogy az említett egyházas-települések közül csupán egynek a helye nem lokalizálható, ez pedig Valkó!

A másik szálon a csekély okleveles forrásból kihámozható topografikus elhelyezkedést vizsgálhatjuk meg. Csánki szerint ezekből az derül ki, hogy Tarnóca, Babócsa és Barcs vidékén feküdt. Valóban, az

oklevelekben lévő felsorolások szinte minden esetben Aranyossal, Belcsővel, Szentessel, Kistarnócával és Barccsal együtt említik, tehát ebben a viszonylag szűken behatárolt körben kellett lennie. A felsoroltak közül viszont csak egy helyen, Kistarnócán ismerünk templomromot, melyet semmiképp nem lehet Valkóval azonosítani.⁹ Véleményünk szerint az általunk kutatott templom ezek alapján nem lehet más, mint az 1332–37-ben már említett Valkó falu plébániatemploma.

Az ásatás és eredményei

A fentebb már említett vízvezeték árokhoz mértük be szelvényeinket. A törmelék eltávolítása után egy a nyolcszög három oldalával záródó 6 m széles szentélyű templom, valamint a szentélyhez észak felől csatlakozó 4x4 m-es sekrestye alapozásnyomaira bukkantunk. A templomhajó nyugati részét és az esetlegesen létező tornyot a Barcs Drávaszentese közti őt építése során szétdúlták. (I. tábla.)

Az alapozási árok 100–120 cm széles lehetett, bár sok helyütt a templom tégláival az alapokat is kitermelték. Az árokban erősen meszes habarcsba ágyazva téglatörmelégeket találtunk 45–60 cm mélyen, majd e habarcsos réteg alatt néhol épségben megmaradt az agyagba rakott téglák kereszt, illetve hosszirányú sora. Az alapozási árok alja 100–108 cm mélyen jelentkezett. Ez utóbbi alapozástípushoz jó analógiaként ígérkezik több dél-dunántúli (Somogy és Zala megyei) románkori templom, pl. a zalalövő-zalamindszenti,¹⁰ a somogyvámosi templom I. periódusa,¹¹ a csácsbozsóki,¹² a látrány-rádpusztai,¹³ a hács-béndekpusztai,¹⁴ a teleki¹⁵ valamint a zalaszentmihályfai templom I. periódusa.¹⁶

A fenti templomok esetében jellemző a döngölt agyagba lapjával, majd élével rakott téglalapozás, melynek vastagsága 110–125 cm között váltakozik, a téglák mérete pedig 36x17x6 és 31x15x5 cm között található. Ebbe a vertikumba illeszthető a jelen ásatás során előkerült nagyobb téglák (31x16x6 cm) csoportja is. Az alapozási árok mentén a sekrestye és a templom falcsatlakozásától északra, illetve a szentélyzáródáson belül 55–60, illetve 30–40 cm mélyen két, téglával hevenyészve kirakott egymás fölötti sávban feltehetően az alapozás erősítésére szolgáló réteg található.

Érdekes megfigyelést tehetünk a szentélyben található téglasorral kapcsolatban. A téglák egyértelműen a sokszög szentélyzáródástól eltérő, félköríves szentély záródását adják ki. A kissé nyújtott alakú félkörívhez tartozó egyes téglákra a későbbi meszes habarcs rá is megy. Valószínűnek látszik tehát a templomnak egy korábbi periódusa, amire a döngölt agyagba rakott alapozás és a románkori téglaméret is utal.

Úgy tűnik, hogy az I. periódushoz épült a sekrestye, mivel ugyanilyen téglasor kíséri annak déli falát.

Ennek látszik ellentmondani az a tény, hogy a sekrestye keleti záródása egy temetkezést (17. sír) bolygat meg. Ezt az ellentmondást kétféleképpen is feloldhatjuk:

1. A temetkezések egy része még a templom építését megelőző periódusból származik.

2. A sekrestye későbbi a templomnál, azonban azonos technikát alkalmaztak a fal megerősítésére.

Az analógiák alapján az I. periódus a 13. sz. elejére keltezhető.

A II. periódushoz egyértelműen a szentély gótikus stílusban történő átépítése köthető. A nyolcszög három oldalával záródó szentélyt támpillérek erősítették. Ezt a korszakot az ún. „öntött” technika; meszes habarcsba rakott téglatörmelékes alapozás jellemzi. Ép téglák csak az alapárok oldalának mentén lévő kifalazásból kerültek elő. E téglák mérete kisebb (24x13x6 cm),¹⁷ mint az előző korszaké volt. Az így kialakult templom érdekessége, hogy szentélye azonos szélességű a hajóval (csarnoktemplom), bár hajójának csak csekély részleteit figyelhetjük meg. Ehhez a típushoz közvetlen analógiaként a csurgói,¹⁸ a zalaszentgyörgyi,¹⁹ a berhidai²⁰ és a csehímszenti²¹ templom ajánlkozik. Bár nem nevezhető csarnoktemplomnak, ide sorolhatjuk a somogyvámosi templom II. periódusát is. A poligonális szentély a 13. sz. közepétől-végétől terjed el először támpillér nélküli kivitelben (Lábod–Hosszúfalu, Szenyér),²² majd a század végétől már támpillérrel megerősítve. (V. tábla)

Bár területileg nem összekapcsolható, a valkói templom építéstörténete sok tekintetben összevethető a budajenői temetőkápolnával.²³ A már méreteiben is hasonló (kb. 6x12 m) csarnoktemplom esetében a sokszög szentélyzáródás falai egy félköríves, 1,15–1,20 m vastag alapozású falusi templom falaira épültek a 13. sz. második felében. (V. tábla 15.)

A II. periódushoz tartozik egy közel négyszögletes, 1,8x1,8 m-es oltáralapozás, melynek meszes törmelékéből feltehetően az előző templomhoz tartozó idomtéglaikat, illetve élszedett téglákat gyűjtöttünk össze. A másodlagosan felhasznált, erősen meszes habarccsal összekötött idomtéglaikat fűrészeléssel alakították ki úgy, hogy a téglák két sarkát 50 fokban levágták, majd a hossz méret 13–14 centiméterétől kezdve kétoldaltól 2–2,5 centiméterrel keskenyebbé faragták. Ezzel egy „nyeles” idomot kaptak, melyet e nyél segítségével építhettek be a falba. Eredeti funkciója valószínűleg díszítő jellegű volt, feltehetően a korábbi, román-kori templom párkánydíszét alkothatták, nem kizárt azonban a konzol funkció sem. (II. tábla 10.)

Mindössze két darab élszedett téglák képviseli anyagunkban az idomtéglaik másik fajtáját. Ezt az idomot többnyire párkányoknál, valamint a lábazat és a felmenő fal elválasztására használták. (II. tábla 11.)

A szentélyben előkerült falmenti sáv alsó szintjéből emeltünk ki egy különleges téglát. A vörösbarna színű

darab mérete is egyedi: 27x17x8 cm, egyik szélesebb lapján pedig két ujjal benyomott ún. „kalázminta” található, ami akár a készítő jegyeként is felfogható. (II. tábla 12.)

A sekrestye felső falmenti sávjából az egyik téglá egy kutya többször egymásba lépett lábnyomát őrzi. Mérete 30x15,5x5 cm. Az állatnyomok igen gyakoriak nem csak a középkori, de az újkori téglákon is. Természetes velejárója ez a jelenség a kézzel vetett legtöbbször a földön szárított tégláknak, cserepeknek.²⁴ (II. tábla 13.)

Említést érdemel, hogy a „nyeles” idomtégla egy analóg példányát, valamint egy kutyanyomos téglát találtunk másodlagosan beépítve a barcsi török-kori palánkvár egyik sütőkemencéjébe.²⁵ Ez azt is jelenti, hogy a vár 1567-ben történt felépítése során a templomot már mint anyagnyerőhelyet használták.

A 13. sz. folyamán megnövekedő építési kedv hatására, mely feltehetően a királyi birtokok eladóanyagolásával is összefüggött, a kismemesi–nemesi falvakban is megszorodnak a templomépítések. Bár Valkó 13. sz.-i birtoklásviszonyait nem ismerjük, feltételezhetjük, hogy kisbirtokosok kezén van és csak a 15. sz.-tól kerül a Marczali család tulajdonába. Ekkor azonban már jelentős településsé nőtte ki magát.

Mivel a romterületet anyagnyerőhelyként használták évszázadokon át, kevés adat áll rendelkezésre a boltozás módjának tisztázására. Analógiák alapján azonban valószínűnek tűnik, hogy legfeljebb a szentélyt boltozták, a hajó síkmennyezetű lehetett. Ugyanakkor majdnem bizonyosnak látszik, hogy a valkói templom a II. periódusban toronnyal is bővült, az ásatás során ugyanis egy harang koronájának egyik füle került elő. (II. tábla 7.) A minden bizonnyal gótikus harangfűl egyik oldalán csatlakozhatott a haranghoz, másik szára pedig éles könyökkel, sarkosan megtörve indul. A fűl kb. hatszög átmetszetű, felső kerületén egymástól 1 cm távközzel három borda fut körbe. Patay Pál alapján a harangot a 14–15. sz. fordulójára datálhatjuk.²⁶ A harangfűl mellett olvadt bronzdarabokat is találtunk, és ezek alapján gyaníthatjuk, hogy pusztulása a templommal egyidőben, a török előrenyomulás következtében, talán 1555 körül, Babócsa elfoglalásához köthetően következett be. A templom pusztulásának bizonyítéka az a nagyszámú ácsolatszög (IV. tábla 4–5.), melyet az ásatás során gyűjtöttünk.

A templom valamikori szépségét idézik azok a vakolatdarabok, amelyeket az ásatás során találtunk. A nagyszámú meszelt vakolat mellett, néhány festett

darab is előkerült; az egyikken fekete festéssel négy egyenlőszárú kereszt között egy kör látható (IV. tábla 7.), ez feltehetően keretezés célját szolgálta. Egy másik, piros sávmintás vakolatdarab (IV. tábla 6.) érdekessége az, hogy két rétegű, tehát egyszer minden bizonnyal újravakolták a templomot. Egy harmadik darab színösszeállítása miatt érdemel figyelmet; barna, zöld és piros festéknyomokat különbözőtethetünk meg rajta (IV. tábla 9.), a negyedik pedig talán valamiféle figurális díszítés nyomát viseli magán (IV. tábla 8.).

Leletek

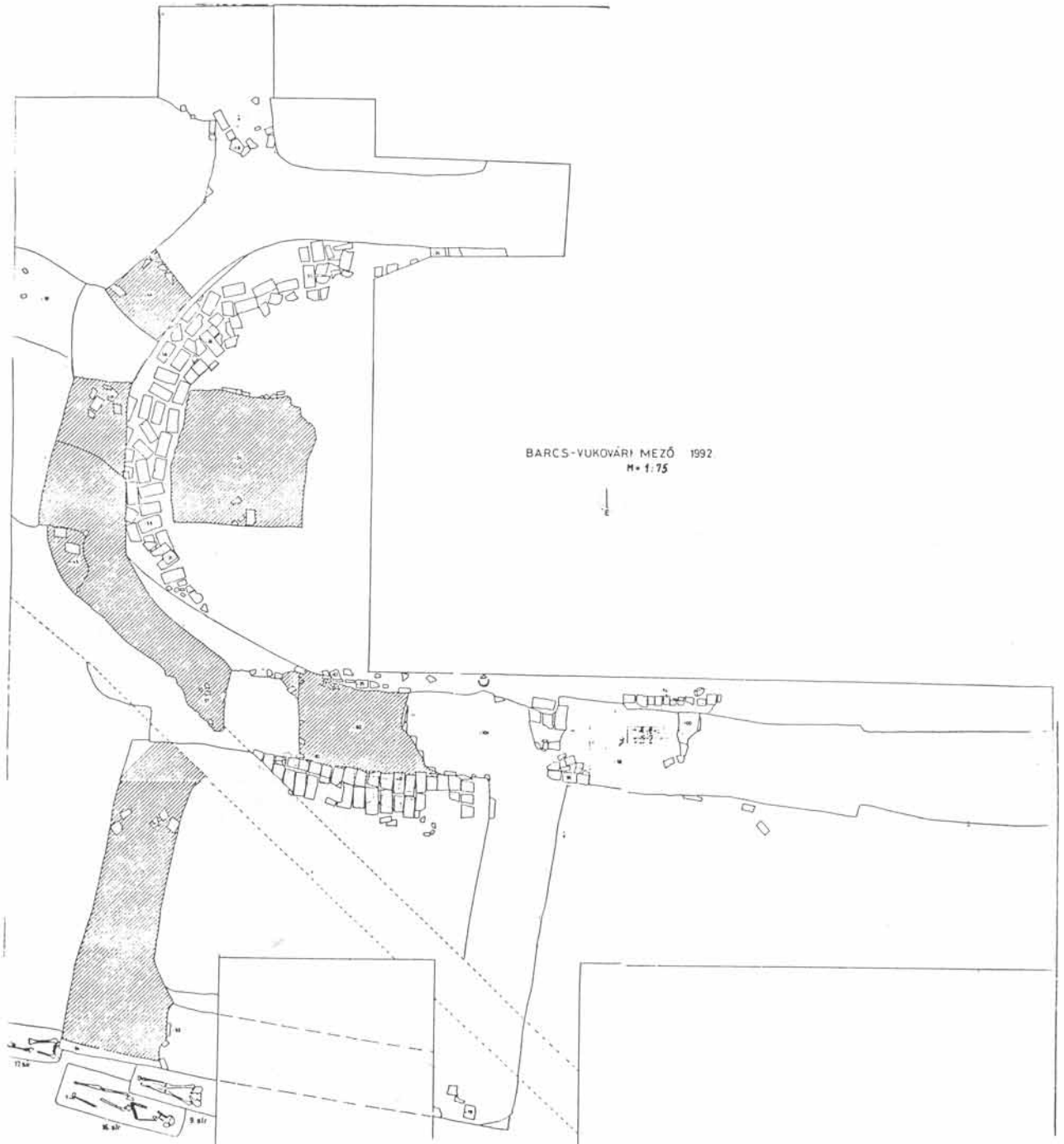
Az ásatás során két jobb megtartású vastárgy is előkerült. Az egyik egy kés, melynek nyéltüskéjét behajlították (IV. tábla 1.), a másik pedig egy sarkos patkó egyik szára, melynek szegárkában egy lyuk töredékét is felfedezhetjük. (IV. tábla 2.) Müller Róbert alapján ezt is a 14–15. sz.-ra keltezhetjük.²⁷

A templom körüli temetőből 21 sírt tártunk fel. A sírok javarészt melléklet nélküliek voltak, csak egy sírból, 16. sír, került elő egy ezüst gyűrű (II. tábla 6.), egy bronz sodrott hajkarika kíséretében (II. tábla 5.). A templom törmelékéből egy bronz hajkarikát (II. tábla 4.), továbbá egy bronz gomb töredékét (II. tábla 8.) és egy késnyél veretét (II. tábla 9.) gyűjtöttünk. Az ásatás során előkerült három érme a 13–15. sz. közé sorolja a templom, illetve a temető használatát (II. tábla 1–3.).

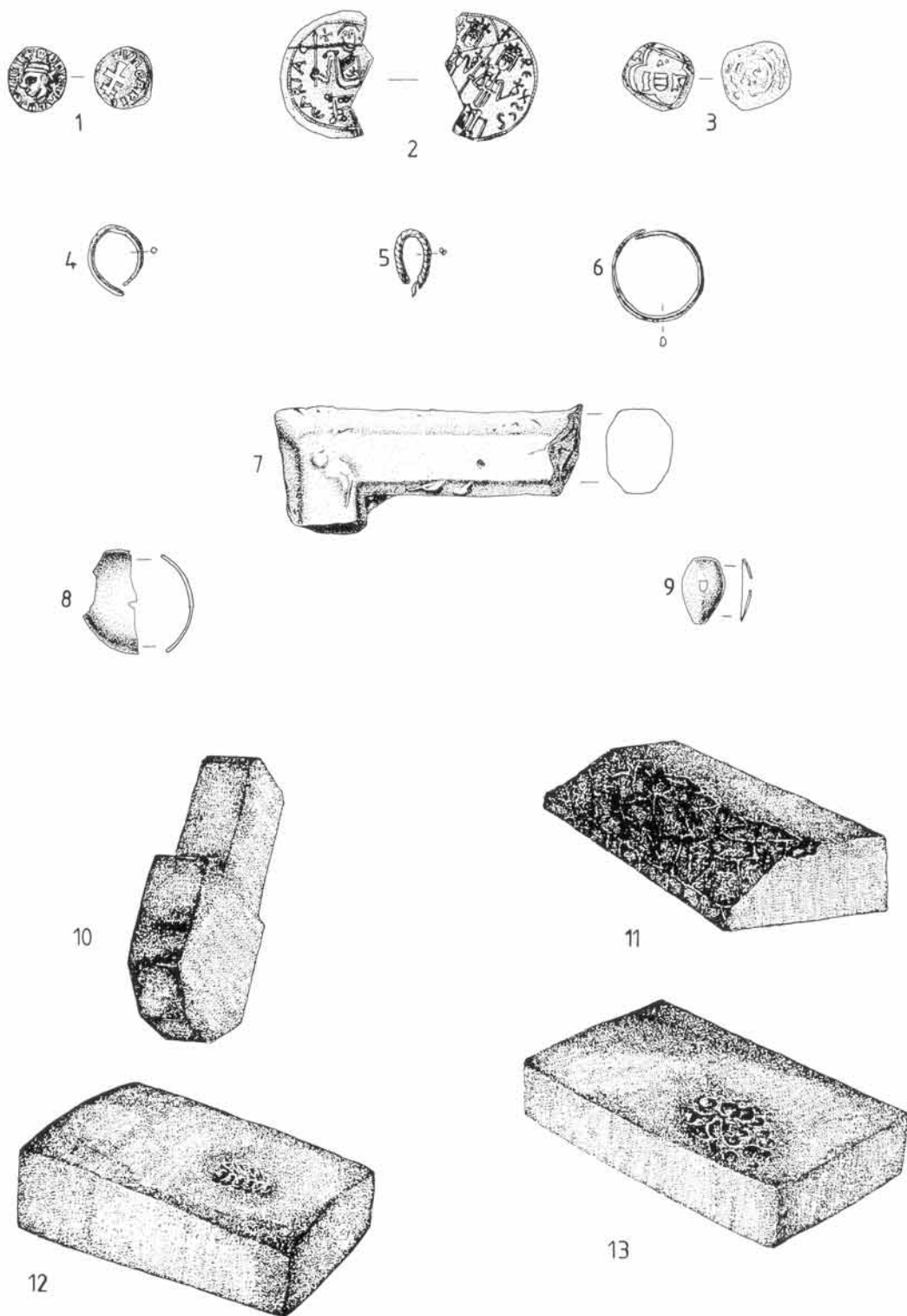
A település, amely a templomtól keletre eső területen húzódott, néhány kerámiadarabbal szintén képviseltette magát. Több fedőgomb, illetve fedőhöz tartozó oldaltöredék (III. tábla 1–2, 4.), finom anyagú, engobbal bevont kis korsó perem és oldaltöredéke (III. tábla 3, 5.), durvább anyagú fazék fenék és peremtöredéke (III. tábla 8, 9.), valamint hullám és sávmintás oldaltöredékek fémjelzik a terület kerámiaanyagát (III. tábla 6–7.).

Összegzés

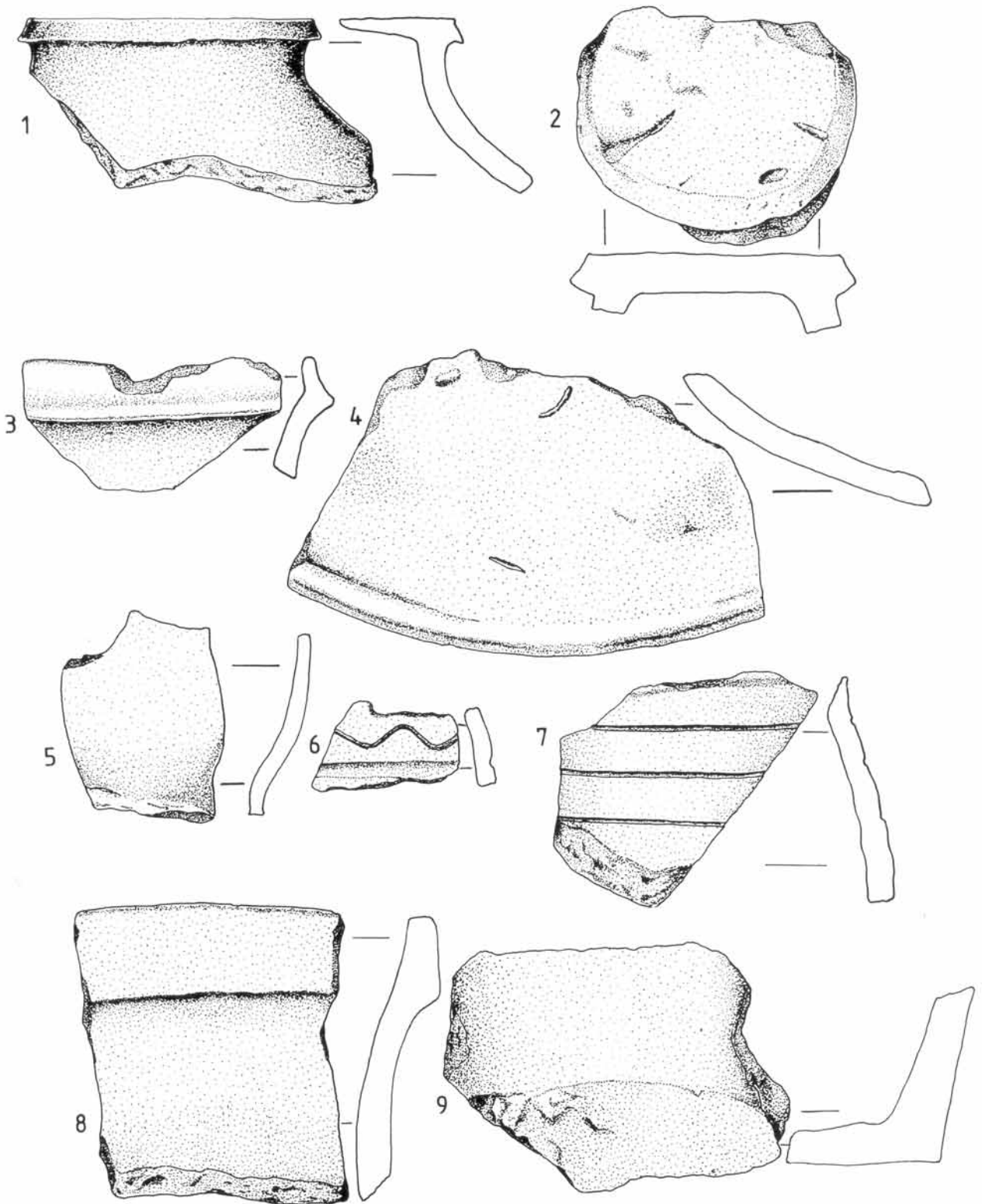
A fentiek alapján bizonyosnak látszik, hogy az 1334-ben említett Valkó falu plébániatemplomát tártuk fel. Temploma feltehetően a 13. sz.-ban épülhetett, melyet a 13–14. sz. fordulóján gótikus stílusban átépítettek. A falu, templomával együtt a török hódításoknak esett áldozatul.

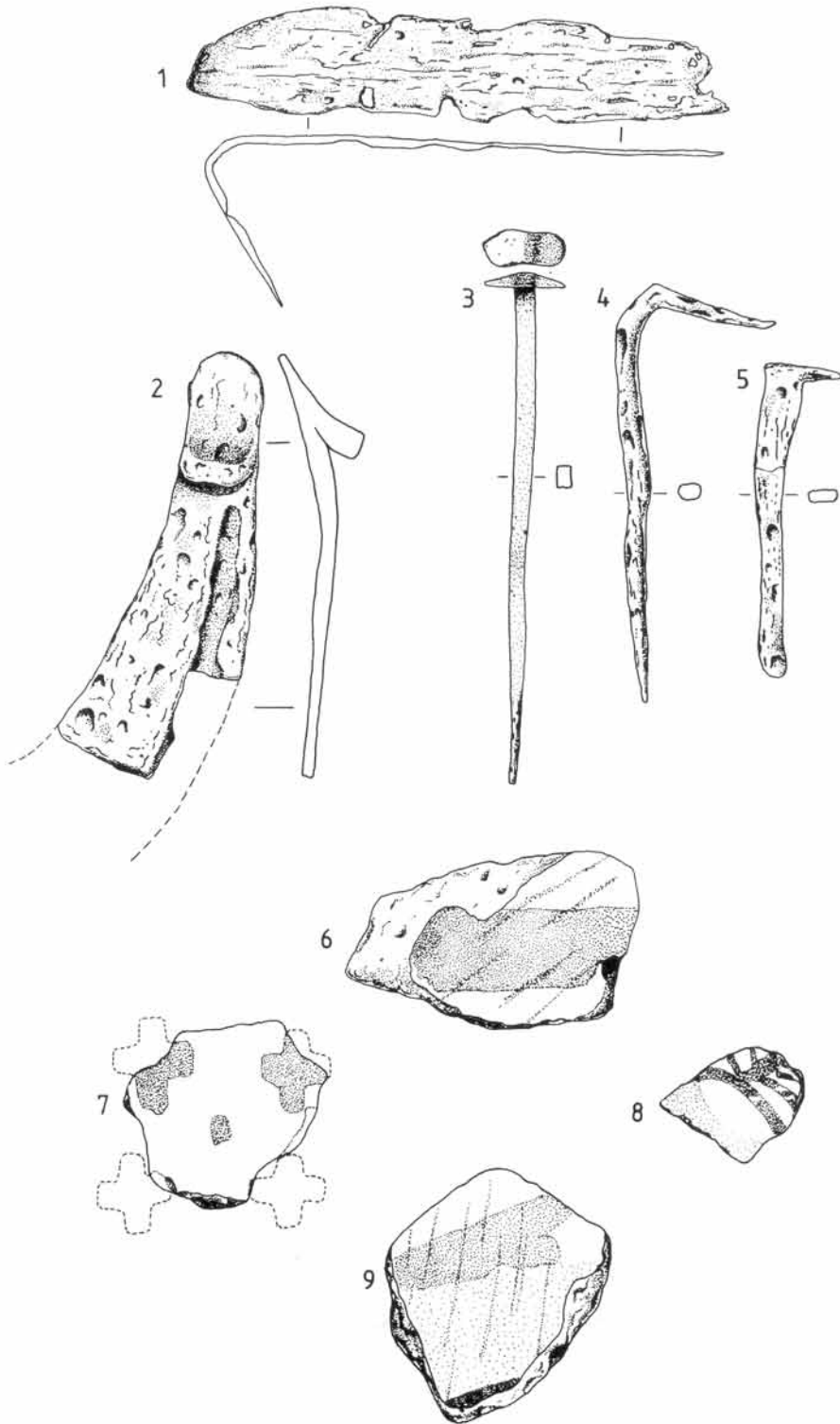
I. tábla. A Barcs-Vukovári mezőn feltárt templom alaprajza

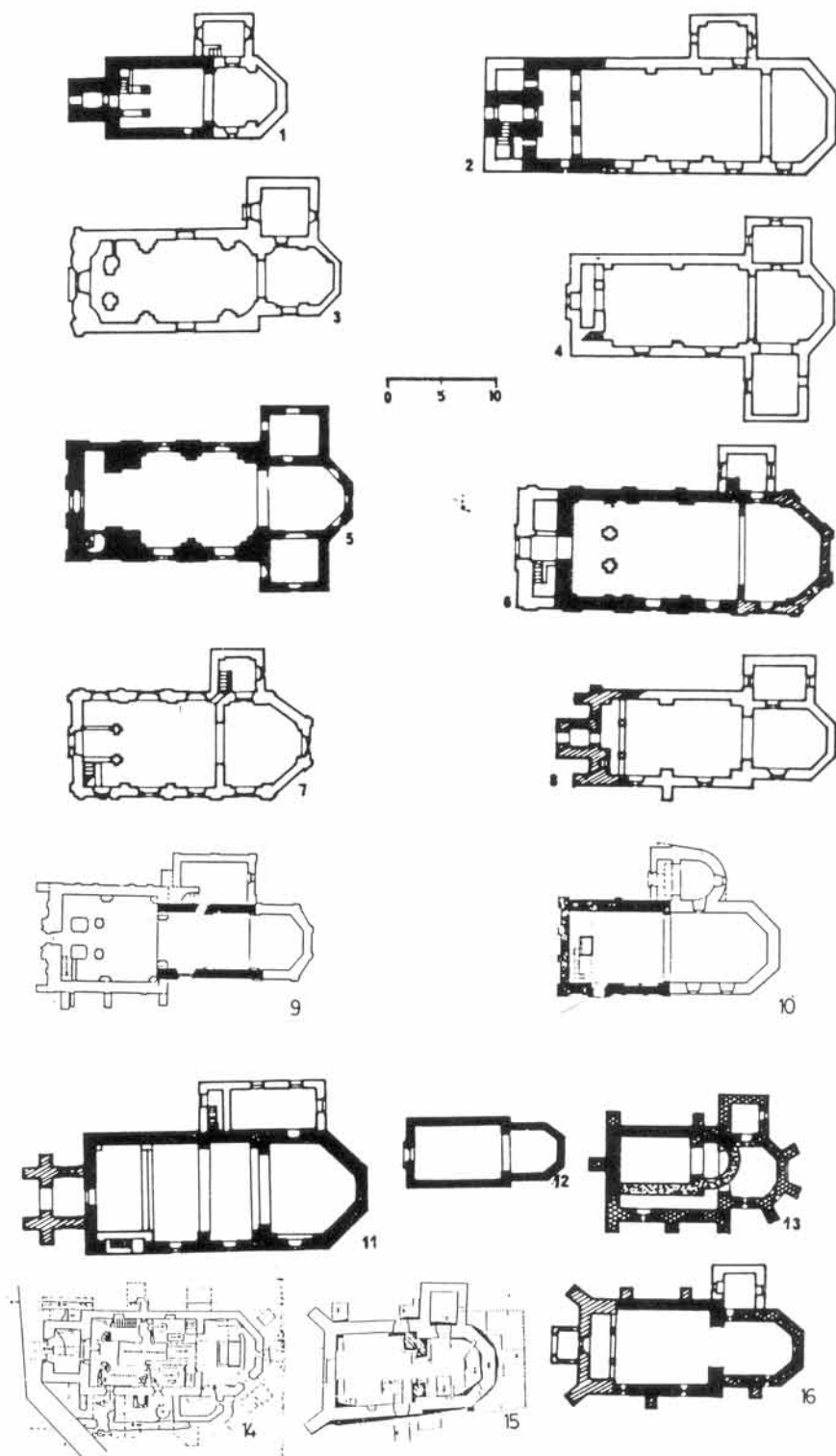
II. tábla. 1. Nagy Lajos „szerecsenfejes” ezüst dénárja. C.N.H. II. 89 A. oltáralapozás K-i feléből. 2. III. Béla rézpénz. C.N.H. I. 98. IV. szelvény 2. ásonyom. 3. XV. sz.-i ausztriai pfennig. IV. szelvény 2. ásonyom. 4. bronz hajkarika. III. szelvény 5. sírtól K-re. 5. sodrott bronz hajkarika. 16. sírból. 6. ezüst karikagyűrű. 16. sírból. 7. bronz harang fültöredéke. I. szelvény 3. ásonyom. 8. bronz gomb töredéke, szórvány. 9. bronz késnyél veret. I. szelvény 1. ásonyom

III. tábla. 13–15. sz.-i kerámia. 1. fedő gomb- és oldaltöredéke. I. szelvény 3. ásonyom. 2. fedő gombja. II. szelvény 1. ásonyom. 3. engobbal bevont korsó pereme. I. szelvény 4. ásonyom. 4. fedő oldaltöredéke. IV. szelvény 2. ásonyom. 5. engobbal bevont korsó oldaltöredéke. IV. szelvény 2. ásonyom. 6. fazék hullámvonallal díszített oldaltöredéke. IV. szelvény 2. ásonyom. 7. fazék sávozott oldaltöredéke. 1–2. ásonyom. 8. fazék peremtöredéke. II. szelvény folytatása. 9. fazék fenéktöredéke. 1–2. ásonyom.

IV. tábla. 1. Vaskés. I. szelvény 3. ásónyom. 2. patkó. II. szelvény folytatása. 3. vasszeg. I. szelvény 3. ásónyom. 4–5 vas ácsolatszegek. II. szelvény folytatása. 6. piros sávmintás vakolat. IV. szelvény Ny-i rábontásából. 7. kereszt-pont díszítésű vakolat. I. szelvény D-i oldal mellől. 8. figurális díszű vakolat a sekrestye Ny-i alapjából. 9. barna–zöld–piros mintás vakolat. 1–2. ásónyom.

V. tábla. Sokszögzáródású templomok alaprajzai: 1. Balatonöszöd, 2. Csákány, 3. Hetes, 4. Juta, 5. Mosdós, 6. Nagyberény, 7. Som, 8. Tótújfalu, 9. Gutatöttös, 10. Meszlen, 11. Csurgó, 12. Lábod, 13. Somogyvamos, 14. Berhida, 15. Budajenő, 16. Szenyér.

JEGYZETEK

- 1 *Pesty F.*: Magyarország helynevei XXXV. köt. 56–59. o. OSZK. kéziratára.
- 2 Dráva Múzeum Adattára: 398–87. „Barcs vára. Nem! Középkori falu és Templom!” – *Rózsás Márton* írása a Barcsi Műsor-ban. 1987. jan.
- 3 Szórvány leletanyag a Dráva Múzeum régészeti gyűjteményében. Leltározatlan.
- 4 Monumenta Romana Episcopatus Vespriensis. II 1896–1907. 76. o.
- 5 Veszprémi Regeszták. Budapest 1953. 211. 537.
- 6 Országos Levéltár. DI. 8259
- 7 Kismart. It. 45. C43.
- 8 Országos Levéltár. DI. 20. 306
- 9 Dráva Múzeum Adattára. 383–87.
- 10 *Valter Ilona*: A Zalalövő–Zalamindszenti r. k. templom kutatása. Zalai Gyűjtemény 6. 178. o.
- 11 *Valter Ilona–Erdei Ferenc*: A somogyvámosi templomrom. Építés és Építészettudomány XV. 1-4. 1983. 489. o.
- 12 *Vándor László*: A csácsbozsoki r. k. templom kutatása. Zalai gyűjtemény 6. 207. o.
- 13 *Éry István*: A Látrány–Rádpusztai templom feltárása és állagmegóvása. A Veszprém megyei múzeumok közleményei 6. 1967. 186. o.
- 14 *Valter Ilona–Erdei Ferenc*: i. m. 490. o.
- 15 u. ott. 492. o.
- 16 *Valter Ilona*: A Zalaszentmihályfai r. k. templom kutatása. Magyar Műemlékvédelem. 1971. 2. 148. o.
- 17 *Valter Ilona–Erdei Ferenc*: i. m. 472. o. A sokszögű szentély téglaméretei 26x13x6 cm-esek.
- 18 *Kozák Károly*: Korai sokszögzáródású templomok megjelenése az ország középső és nyugati részén. Magyar Műemlékvédelem. IX. 1984. 102. o.
- 19 *Ilona Valter*: Romanische Sakralbauten Westpannoniens. Eisenstadt 1985. 290. o.
- 20 *Czeplédy Ilona–Ágostházy László*: Berhida középkori temploma. A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei 6. 1967. 224. o.
- 21 *Ilona Valter*: i. m. 98. o.
- 22 *Valter Ilona–Erdei Ferenc*: i. m. 499. o.
- 23 *Kozák Károly*: i. m. 77. o.
- 24 Kézi vetésű, a 19. sz. közepéről származó téglá kutyanyommal és „S” jeggyel
- 25 *Dr. Kovács Gyöngyi* ásatása. 1990. Idomtégla. Ltsz. 90. 2. 208. (töredék), Kutyanyomos téglá. Ltsz. 90. 2. 207. M: 26x12,5x5 cm
- 26 *Patay Pál*: Harangok Somogy földjében. Somogyi Múzeumok Közleményei. 3. 1978. 237-239. o.
- 27 *Müller Róbert*: A mezőgazdasági vaseszközök fejlődése Magyarországon a késővaskortól a törökör végéig. Zalai gyűjtemény 19. 1982. 303-4. o. Leginkább az 1335. szám alatt szereplő patkóhoz hasonlít. 891. o.

CSILLA ARADI-MÁRTON RÓZSÁS: THE RESULTS OF THE ARCHEOLOGICAL EXCAVATION AT THE PARISH CHURCH OF THE MEDIEVAL SETTLEMENT VALKÓ

Resume

We conducted an excavation at Barcs-Vukovári mező between 10–27. August 1992, where we could reconstruct the ground-plan of a medieval church.

The church is first mentioned in the pontifical tithe-list of 1332–7, as a parish under the supervision of the archdean of Segesd; its devastation is however connected to the Turkish invasion of the territory.

We can differentiate two periods in the building of the church; the first of Roman characteristics with a semicircular apsis and a foundation of rows of bricks laid in clay, whereas the polygonal apsis of the second period was based on brick debris connected together by lime. Attached to the church from the north was a

sacristy whose eastern wall disarranges a burial. In the second period the building must have had an adjoining tower as well, as fragments of a Gothic bell-loop were found, however the western part of the church was demolished by the construction of a road. The plastering found in the debris recalls the painting of the church interior.

The archeological finds also date the existence of the church between the 13–14. Centuries; the first period was presumably built at the beginning of the 13. C. and this was rebuilt in Early-Gothic style in the turn of the 13–14. C.

CSILLA ARADI-MÁRTON RÓZSÁS: DIE ARCHEOLOGISCHE AUSGRABUNG DER MITTELALTERLICHEN KIRCHE VON VALKÓ

Zusammenfassung

Während der Zeit von aug. 10–27. 1992. haben wir eine mittelalterliche Kirche bei Barcs auf dem Vukovári Feld freigelegt. Die erste urkundliche Erwähnung der Kirche ist in der päpstlichen Zehentlisten der Jahre 1332–7. geschehen, wo sie als Pfarrkirche des Archidiakonates von Segesd kommt vor. Die Zerstörung der Kirche ist mit dem Vorstoss der Türkin verbunden.

In dem Kirchenbau können wir zwei Perioden unterscheiden. Die erste Kirche wurde in romanische Stil mit Rundapsis aufgebaut, ihr Fundamentum wurde mit in Lehm eingelagte Ziegels gemacht. Die in der zweiten Periode aufgebaute Kirche hat polygonal geschlossener Apsis, ihr Fundamentum besteht aus

Ziegelschutt, was mit Löschkalk verbunden ist. Zu der Kirche, wurde an der nördliche Seite eine Sakristei gebaut, wessen östlicher Wand hat ein Grab gestört. In der zweiten Periode hätte die Kirche wahrscheinlich einen Turm gehabt, woran ein gotische Glockenstück als Beweis dient, aber die westliche Ende der Kirche ist während einem Strassenbau vernichtet geworden. Die im Schutt gefundene Bewurfstücken weisen darauf, daß die Kirchenwänden gemalt wurde.

Die Fünde datieren die Alter der Kirche in die 13–14. Jahrhundert. Die erste Periode der Kirche wurde in der Beginnung der 13. Jh. gebaut, und an der Wende der 13–14. Jh. war sie in frühgotischen Stil umgebaut.